

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, XXX.
[...] (2012) XXX draft

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Itālijas 2012. gada valsts reformu programmu

un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Itālijas 2012.–2015. gada stabilitātes programmu

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Itālijas 2012. gada valsts reformu programmu

un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Itālijas 2012.–2015. gada stabilitātes programmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes 1997. gada 7. jūlija Regulu (EK) Nr. 1466/97 par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu¹ un jo īpaši tās 5. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. novembra Regulu (EK) Nr. 1176/2011 par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību², un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu³,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas⁴,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

pēc apspriešanās ar Ekonomikas un finanšu komiteju,

tā kā:

- (1) Eiropadome 2010. gada 26. martā piekrita Eiropas Komisijas priekšlikumam aizsākt jaunu izaugsmes un nodarbinātības stratēģiju „Eiropa 2020”, kam pamatā būtu ciešāka ekonomikas politikas koordinācija, lielākoties pievēršot uzmanību galvenajām jomām, kurās jāīstojas, lai palielinātu Eiropas ilgtspējīgas izaugsmes potenciālu un konkurētspēju.
- (2) Padome 2010. gada 13. jūlijā pieņēma ieteikumu par dalībvalstu un Savienības vispārējām ekonomikas politikas pamatnostādņēm (2010.–2014. g.), bet 2010. gada

---

¹ OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.

² OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.

³ COM(2012) 318 final.

⁴ P7_TA(2012)0048 un P7_TA(2012)0047

21. oktobrī – lēmumu par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņem⁵, kas kopā veido „integrētās pamatnostādnes”. Dalībvalstis tika aicinātas ņemt vērā šīs integrētās pamatnostādnes savā ekonomikas un nodarbinātības politikā.

- (3) Padome 2011. gada 12. jūlijā pieņēma ieteikumu par Itālijas valsts reformu programmu 2011. gadam un sniedza atzinumu par Itālijas atjaunināto stabilitātes programmu 2011.–2014. gadam.
- (4) Komisija 2011. gada 23. novembrī pieņēma otro gada izaugsmes pētījumu, tādējādi uzsākot otro Eiropas *ex-ante* un integrētas politikas koordinēšanas pusgadu, kas balstās uz stratēģiju „Eiropa 2020”. Komisija 2012. gada 14. februārī, pamatojoties uz Regulu (ES) Nr. 1176/2011, pieņēma Brīdinājuma mehānismu ziņojumu⁶, kurā Itālija minēta kā viena no dalībvalstīm, par kurām būtu jā sagatavo padziļināts pārskats.
- (5) Eiropadome 2012. gada 2. martā apstiprināja, ka prioritātes ir nodrošināt finanšu stabilitāti, fiskālo konsolidāciju un sekmēt izaugsmi. Tā uzsvēra, ka jāpanāk diferencēta, izaugsmei labvēlīga fiskālā konsolidācija, ekonomikā jāatjauno parastie kreditēšanas nosacījumi, jāveicina izaugsme un konkurētspēja, jārisina bezdarba problēma un krīzes sociālās sekas un jāmodernizē publiskā pārvalde.
- (6) Eiropadome 2012. gada 2. martā aicināja dalībvalstis, kas piedalās paktā "Euro plus", savlaicīgi nākt klajā ar savām saistībām, lai tās varētu ietvert stabilitātes vai konverģences programmās un valsts reformu programmās.
- (7) Itālija 2012. gada 30. aprīlī iesniedza savu 2012. gada stabilitātes programmu, kas attiecas uz 2012.–2015. gadu, un 2012. gada valsts reformu programmu. Abas programmas izvērtētas vienlaikus, lai ņemtu vērā to savstarpējo saistību. Komisija padziļinātajā pārskatā, ko sagatavo saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 5. pantu, izvērtēja, vai Itāliju skar makroekonomiskā nelīdzsvarotība. Komisija padziļinātajā pārskatā⁷ secināja, ka Itālijā pastāv nelīdzsvarotība, kas gan nav pārmērīga. Konkrētāk, lai gan valsts parāds jau tiek rūpīgi kontrolēts saskaņā ar Stabilitātes un izaugsmes paktu, uzmanība jāpievērš makroekonomiskajām norisēm eksporta jomā, lai samazinātu iespējamo nelabvēlīgo ietekmi uz ekonomikas funkcionēšanu.
- (8) Pamatojoties uz stabilitātes programmas novērtējumu saskaņā ar Padomes Regulas (EK) 1466/97 5. panta 1. punktu, Padome uzskata, ka programmas pamatā esošais makroekonomiskais scenārijs ir ticams, ar nosacījumu, ka nepasliktinās apstākļi finanšu tirgos. Saskaņā ar Komisijas 2012. gada pavasara prognozi reālais IKP šogad krasi samazināsies, bet 2013. gadā sāks pakāpeniski pieaugt. Saskaņā ar pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru programmā izklāstītās budžeta stratēģijas mērķis ir līdz 2012. gadam samazināt vispārējās valdības budžeta deficītu līdz atsauces vērtībai — 3 % no IKP, vēl vairāk ierobežojot izdevumus un rodot papildu ieņēmumus. Programmā apstiprinātais vidējā termiņa mērķis (VTM) pēc pārmērīga budžeta deficīta novēršanas ir līdzsvarots budžeta stāvoklis strukturālā izteiksmē, kas pienācīgi atspoguļo Stabilitātes un izaugsmes pakta prasības. To plānots sasniegt 2013. gadā, t.i., vienu gadu agrāk, nekā bija paredzēts iepriekšējā stabilitātes programmā.

---

⁵ Padomes 2012. gada 26. aprīļa Lēmumus 2012/238/ES.

⁶ COM(2012) 68 final.

⁷ SWD(2012)156 final

Pamatojoties uz (pārrēķināto) strukturālo deficītu⁸, laikposmā no 2010. līdz 2012. gadam plānotie fiskālie pasākumi vidēji gadā krietni pārsniedz 0,5% no IKP, ko Padome ieteica saskaņā ar pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru. Paredzētais korekciju temps 2013. gadā strukturālā izteiksmē ir pietiekams VTM sasniegšanai attiecīgajā gadā, un plānotais valdības izdevumu pieauguma temps, ņemot vērā diskrecionārus pasākumus ieņēmumu palielināšanai, atbilstu Stabilitātes un izaugsmes pakta izdevumu griestiem. Programmā prognozēts, ka valdības parāda attiecība pret IKP sasniegs maksimumu 2012. gadā un pēc tam aizvien straujāk samazināsies, jo palielināsies primārais pārpalikums. 2013.–14. gadā Itālijā būs pārejas periods, un tās budžeta plāni nodrošina pietiekamu virzību, lai būtu iespējams izpildīt Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikto parāda samazināšanas nosacījumu, kā to apstiprina arī Komisijas 2012. gada pavasara prognoze. Saskaņā ar plāniem parāda samazināšanas nosacījums tiks izpildīts pārejas perioda beigās (2015. gads). Lai sasniegtu minēto budžeta deficīta un parāda apjomu, būs vajadzīga stingra un rūpīga 2010.–11. gadā pieņemto budžeta korektīvo pasākumu īstenošana. Visbeidzot, ir pamats uzskatīt, ka Itālijas publisko finanšu ilgtermiņā apdraud vidējs risks.

- (9) Attiecībā uz fiskālo satvaru Itālijas parlaments ir apstiprinājis likumprojektu, ar ko Itālijas konstitūcijā tiek ieviests līdzsvarota budžeta noteikums. Būs nepieciešami īstenošanas normatīvie akti, kuros precizēti šī noteikuma būtiskākie principi, t.i., piemērošanas kārtība, pienācīgi korekcijas mehānismi un izņēmuma klauzulas, kā arī nepieciešamā koordinācija dažādos valsts pārvaldes līmeņos. Valdība ir apņēmusies panākt publisko izdevumu lietderības un kvalitātes noturīgu uzlabošanu, padziļināti izvērtējot izdevumus visos pārvaldes līmeņos. Šāda izdevumu pārskatīšana arī ļautu par prioritāriem izvirzīt izaugsmei labvēlīgus izdevumu posteņus. Ar tādu pašu mērķi tiek pārorientēta struktūrfondu izmantošana saskaņā ar 2011. gada martā veiktajiem pasākumiem un 2011. gada novembra kohēzijas rīcības plānu, kura mērķis ir paātrināt struktūrfondu apguvi. Tomēr administratīvās rīcībspējas būtiski trūkumi vēl aizvien kavē līdzekļu apgūšanu un tādējādi arī plāna īstenošanu, īpaši konverģences reģionos.
- (10) Nodokļu sistēmas struktūra un plaši izplatītā izvairīšanās no nodokļiem un nelegālais darbs ir nelabvēlīgi ietekmējuši Itālijas ekonomikas rādītājus. Nodokļu nomaksu un pārvaldību ietekmē arī ļoti dažādi nodokļu izdevumi un sarežģītas un apgrūtinošas administratīvās procedūras. Nodokļu sloga daļēja pārņemšana no ražošanas faktoriem uz patēriņu un īpašumu ir svarīgs pirmais solis, lai padarītu nodokļu struktūru izaugsmei labvēlīgāku, tomēr uzsāktais ir jāturpina, tajā pašā laikā pienācīgu uzmanību pievēršot sadalījuma ietekmei.
- (11) Sociālo partneru 2011. gada jūnijā panāktā vienošanās reformēt koplīgumu sistēmu ir oficiāli iestrādāta tiesību akts. Tas dotu iespēju plašāk izmantot uzņēmuma līmeņa līgumus, tādējādi ņemot vērā konkrētu ražošanas darbību vajadzības. Tomēr koplīgumu sistēma jāreformē vēl pamatīgāk, lai atrisinātu problēmu, kad nominālo darbaspēka izmaksu pieaugums Itālijā ir straujāks nekā tās tirdzniecības partneriem, kas ir viens no Itālijas konkurētspējas samazināšanās galvenajiem iemesliem, proti, jāpanāk elastīgāka sistēma nozaru līmenī valsts mērogā. Valdība 2012. gada aprīlī

---

⁸ Cikliski koriģētā balance (atskaitot vienreizējus un citus pagaidu pasākumus), ko Komisijas dienesti pārrēķinājuši, pamatojoties uz programmā ietvertu informāciju, izmantojot kopīgi saskaņotu metodiku.

ierosināja vērienīgu darba tirgus reformu, lai risinātu Itālijas darba tirgus iesīkstējušās problēmas, tostarp sadrumstalotību. Šī reforma jāpieņem steidzami, lai nodrošinātu, ka tās mērķi un vēriens ir samērā ar Itālijas darba tirgus problēmām. Cieši jāpārtrauc nodarbinātības dienestu liberalizācijas apjoms un efektivitāte.

- (12) Neraugoties uz centieniem uzlabot sieviešu nodarbināmību, galvenokārt ar mērķtiecīgiem nodokļu atvieglojumiem, Itālijā sieviešu nodarbinātības līmenis ir ievērojami zemāks (46,5 % 2011. gadā) nekā ES 27 vidējais rādītājs (58,5 % 2011. gadā). Vajadzīgi plašāki pasākumi bērnu un vecu cilvēku aprūpes iestāžu jomā. Sevišķi lielas grūtības paredzamas privātajā sektorā nodarbinātajām vecāka gadagājuma sievietēm, jo no 2012. līdz 2018. gadam sieviešu pensionēšanās vecums pieaugs par pieciem gadiem.
- (13) Itālijā jauniešu bezdarbs 2011.gadā sasniedza vidēji 29,1% un 2012. gada pirmajos mēnešos pieauga vēl vairāk. Augsts ir bezdarba līmenis augstskolu absolventu vidū, un pastāv nesaderība starp iegūtajām un darba tirgū nepieciešamajām prasmēm. Apsveicami ir centieni izmantot mācību praksi kā ceļu ieiešanai darba tirgū, tomēr ir jārealizē attiecīgi pasākumi, piemēram, jāizveido jauna profesionālās apmācības un stažēšanās standartu sistēma un prasmju sertifikācijas shēmas. Komisija izveidoja darba grupu, lai kohēzijas fondu līdzekļus pārdaļītu pasākumiem, kas sekmē jauniešu nodarbinātību un MVU attīstību.
- (14) Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas rādītājs valsts mērogā ir 18,8 %, lai gan pastāv lielas reģionālas atšķirības, un tam ir negatīva ietekme uz jauniešu bezdarbu. Lai cīnītos ar priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, ir jāīsteno mērķtiecīgāk un saskaņotāk, kombinējot profilakses, intervences un kompensācijas pasākumus. Jārisina jautājums par augstākās izglītības vājajiem rezultātiem, tostarp pilnībā īstenojot 2010. gada augstskolu reformu un iedibinot ciešāku saikni starp augstskolu sniegumu un publiskā finansējuma piešķiršanu.
- (15) Itālija ir pieņēmusi svarīgus pasākumus, lai liberalizētu pakalpojumu (īpaši profesionālo pakalpojumu) sfēru un uzlabotu konkurenci ar tīkliem saistītās nozarēs. Tomēr daudzas problēmas saglabājas enerģētikas un transporta nozarē, jo īpaši dzelzceļa un ostu jomā, kur infrastruktūras un tirgus trūkumi joprojām ir ievērojami.
- (16) Lai gan jau ir pieņemti daži administratīvas vienkāršošanas pasākumi, uzņēmējdarbības vide Itālijā joprojām ir sarežģīta. Konkrētāk, tiesu sistēma joprojām ir neefektīva tādos aspektos kā resursu izmantojums, procedūras un institucionālā organizācija, kas atspoguļojas Itālijas civiltiesiskās sistēmas vājos rezultātos, proti, lietas tiek izskatītas ļoti ilgi un vēl neizskatīto lietu ir ļoti daudz.
- (17) MVU ir grūti piekļūt finansējumam, un riska kapitāla intensitāte ir maza. 2011. gada decembrī tika ieviests atvieglojums par jaunu pašu kapitālu, lai uzņēmumi varētu ar nodokļiem apliekamajos ienākumos neiekļaut nosacīto peļņu no jauna pašu kapitāla iepludināšanas uzņēmumā. Tiek plānots, ka tas atvieglotu mazo un vidējo uzņēmumu paplašināšanos un investīcijas inovācijā. Lai gan ir īstenoti daži pasākumi pētniecības un izstrādes veicināšanai privātajā sektorā, proti, tiek pārfinansēti nodokļu kredīti par uzņēmuma ieguldījumiem pētniecībā, intensitāte saglabājas zema un inovatīva rakstura projektu īstenošana ir vāja.

- (18) Itālija ir uzņēmusies virkni saistību saskaņā ar pakta „Euro plus”. Šīs saistības un to izpilde pērn attiecas uz nodarbinātības veicināšanu, konkurētspējas uzlabošanu, publisko finanšu ilgtspējas uzlabošanu un finansiālās stabilitātes nostiprināšanu. Komisija ir izvērtējusi, kā tiek pildītas pakta “Euro plus” saistības. Ieteikumos ir ņemti vērā šī novērtējuma rezultāti.
- (19) Eiropas pusgada kontekstā Komisija ir veikusi visaptverošu analīzi par Itālijas ekonomikas politiku. Tā ir novērtējusi stabilitātes programmu un valsts reformu programmu un sniegusi padziļinātu pārskatu. Komisija ir ņēmusi vērā ne tikai to lietderību ilgtspējīgas fiskālās un sociālekonomiskās politikas izveidē Itālijā, bet arī to atbilstību ES noteikumiem un norādēm, ņemot vērā to, ka jānostiprina Eiropas Savienības vispārējā ekonomiskā pārvaldība, kas panākams, turpmākajos valsts lēmumos ievērojot ES līmeņa norādes. Komisijas ieteikumi atbilstīgi Eiropas pusgada koncepcijai ir atspoguļoti 1. līdz 7. ieteikumā.
- (20) Ņemot vērā šo novērtējumu, Padome ir izskatījusi Itālijas stabilitātes programmu, un tās atzinums⁹ ir atspoguļots 1. ieteikumā.
- (21) Ņemot vērā Komisijas padziļinātā pārskata rezultātus un šo novērtējumu, Padome ir izskatījusi Itālijas valsts reformu programmu 2012. gadam un Itālijas stabilitātes programmu. Tās ieteikumi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 6. pantu ir atspoguļoti 1. līdz 7. ieteikumā,

IESAKA Itālijai laikposmā no 2012. līdz 2013. gadam rīkoties šādi.

1. Īstenot plānoto budžeta stratēģiju un nodrošināt, ka 2012. gadā tiek novērsts pārmērīgs budžeta deficīts. Nodrošināt plānoto strukturālo primāro pārpalikumu, lai līdz 2013. gadam parāda attiecība pret IKP sāktu samazināties. Nodrošināt pienācīgu virzību uz vidēja termiņa budžeta mērķi, vienlaikus ievērojot izdevumu griestus un panākot pietiekamu virzību, lai izpildītu parāda samazināšanas nosacījumu.
2. Nodrošināt, ka konstitūcijā iekļautā līdzsvarota budžeta noteikuma galvenie principi, tostarp pienācīga koordinācija starp dažādiem pārvaldes līmeņiem, ir saskaņota ar ES sistēmu. Panākt publisko izdevumu lietderības un kvalitātes noturīgu uzlabošanu, padziļināti izvērtējot izdevumus visos pārvaldes līmeņos un īstenojot 2011. gada Kohēzijas rīcības plānu, kas savukārt ļaus uzlabot ES līdzekļu apgūšanu un apsaimniekošanu, jo īpaši Itālijas dienvidos.
3. Veikt turpmākus pasākumus, lai risinātu jaunatnes bezdarba problēmu, tostarp uzlabojot izglītības atbilstību darba tirgus vajadzībām un atvieglējot darba gaitu uzsākšanu, kā arī radot motivāciju uzņēmējdarbības uzsākšanai un darbinieku algošanai. Ieviest valsts mēroga prasmju un kvalifikācijas atzīšanas sistēmu, lai veicinātu darbaspēka mobilitāti. Veikt pasākumus, lai apkarotu priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu un samazinātu izglītošanos pārtraukušo studentu skaitu.
4. Prioritārā kārtā pieņemt darba tirgus reformas, lai apkarotu darba tirgus sadrumstalotību un izveidotu integrētu bezdarba pabalstu shēmu. Veikt turpmākus pasākumus, lai veicinātu sieviešu līdzdalību darba tirgū, jo īpaši nodrošinot bērnu un

---

⁹ Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1466/97 5. panta 2. punktu.

vecāka gadagājuma cilvēku aprūpi. Lai uzlabotu izmaksu konkurētspēju, stiprināt saikni starp nozaru līmenī noteiktām algām un ražīgumu, saziņā ar sociālajiem partneriem un saskaņā ar valsts praksi pilnveidojot koplīgumu slēgšanas sistēmu.

5. Turpināt cīņu pret izvairīšanos no nodokļiem. Apmērēt ekonomiku un nelegālu darbu, piemēram, pastiprinot pārbaudes un kontroles. Veikt pasākumus, lai samazinātu nodokļu atbrīvojumu, pabalstu un samazinātu PVN likmju klāstu, kā arī vienkāršot nodokļu kodeksu. Veikt turpmākus pasākumus, lai nodokļu slogu pārvirzītu no kapitāla un darbaspēka uz īpašumu, patēriņu un vidi.
6. Īstenot pieņemtos liberalizācijas un vienkāršošanas pasākumus pakalpojumu nozarē. Veikt turpmākus pasākumus, lai uzlabotu piekļuvi tirgum tīkla infrastruktūras nozarēs, kā arī infrastruktūras jaudu un starpsavienojumus.
7. Vienkāršot uzņēmējdarbības tiesisko regulējumu un palielināt administratīvo rīcībspēju. Uzlabot piekļuvi finanšu instrumentiem, jo īpaši kapitālam, lai finansētu uzņēmumu augsmi un inovāciju. Īstenot plānoto civilās tiesvedības sistēmas reorganizāciju un veicināt alternatīvu strīdu izšķiršanas mehānismu izmantošanu.

Briselē,

*Padomes vārdā
priekšsēdētājs*